

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

21 martie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Ursache Petru,

Judecători – Timofti Vladimir, Alerguș Constantin

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către inculpatul Novac Igor, prin care solicită casarea sentinței Judecătoriei Chișinău /sediul central/ din 04 mai 2017 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 octombrie 2017, în cauza penală privindu-i pe

Novac Igor XXXXX, născut la xxxxx, originar din xxxxx și domiciliat în xxxxx;

SC „Citadelacons” SRL, cod fiscal xxxxx, sediul xxxxx.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 05.08.2015 – 04.05.2017 (prima instanță);
2. 22.08.2017 – 10.10.2017 (instanța de apel);
3. 19.01.2018 – 21.03.2018 (instanța de recurs ordinar).

Asupra admisibilității în principiu a recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău /sediul central/ din 04 mai 2017, cauza fiind examinată pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, au fost recunoscuți vinovați:

Novac Igor de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (3), 244 alin. (2) lit. b) Cod penal, stabilindu-i pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 3 000 u.c. ceea ce constituie 60 000 lei cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de administrare a întreprinderilor pe un termen de 2 ani;

SC „Citadelacons” SRL de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 244 alin. (2) lit. b) Cod penal, stabilindu-i pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 6 000 u.c. ceea ce constituie 120 000 lei, cu lichidarea SC „Citadelacons” SRL.

Acțiunea civilă cu privire la încasarea în mod solidar în beneficiul statului a sumei de 19 877 017 lei a fost admisă în principiu.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, inculpatul acționând împreună și de comun acord cu cet. Suetnov Vladimir (urmărirea penală în privința acestuia a fost încetată pe motiv că a intervenit decesul făptuitorului), cu

scopul de eschivare de la achitarea impozitelor și taxelor la bugetul public național, prin includerea în documentele contabile și fiscale ale întreprinderii a unor date vădit denaturate, prin includerea în aceste documente a unor cheltuieli care nu au la bază operațiuni reale și care au la bază operațiuni care nu au existat, precum și tăinuind obiectul impozabil, au organizat eschivarea de la achitarea la bugetul public național a impozitului pe venit și TVA a SC „Citadelacons” SRL, cauzând bugetului public daune în proporții deosebit de mari.

Astfel, inculpatul Novac Igor, în perioada de timp mai 2013-martie 2014, fiind angajat în calitate de director financiar al întreprinderii „Briatus-Grup” SRL c/f xxxxx. urmărind scopul eschivării de la achitarea impozitelor și taxelor la bugetul public național ale întreprinderii SRL "Citadelacons" c/f xxxxx, conform înțelegerii prealabile cu Suetnov Vladimir, ultimul nemijlocit a identificat persoana pe numele căreia a fost înregistrată întreprinderea SRL "Citadelacons" contra remunerării bănești. În acest scop, la 07.05.2013, ca urmare a acțiunilor întreprinse de către Novac Igor împreună cu Suetnov Vladimir, a fost identificat cet. Matieț Alexandru, din numele căruia, la 07.05.2013 a fost perfectat contractul de vânzare-cumpărare al întreprinderii SRL " Citadelacons", prin care cet. Matieț Alexandru a procurat întreprinderea nominalizată și care conform modificărilor efectuate la CÎS, a devenit unicul fondator și administrator al întreprinderii SRL " Citadelacons", investit cu atribuții în vederea exercitării funcțiilor administrative de dispoziție și organizatorico-economice în cadrul unei organizații comerciale, responsabil conform art. art. 7, 13 a Legii Contabilității nr. 113-XVI din 27.04.2007 de asigurarea controlului asupra operațiunilor economice efectuate și înregistrarea lor în documentele justificative, de organizarea și asigurarea ținerii contabilității, de întocmirea și prezentarea oportună, completă și corectă a documentelor primare, a registrelor contabile conform regulilor stabilite, de asigurarea întocmirii și prezentării rapoartelor financiare și dărilor de seamă fiscale, precum și responsabil de respectarea legislației fiscale, calcularea și achitarea impozitelor, taxelor și altor plăți obligatorii. Însă ultimul fiind înregistrat fictiv în calitate de administrator al întreprinderii în toate documentele de constituire și contabile, de facto nu gestiona activitatea întreprinderii. În continuare toate operațiunile/tranzacțiile economice ale acestei întreprinderi, erau efectuate de către Novac Igor și Suetnov Vladimir, care dețineau actele de înregistrare, contabile, inclusiv facturile fiscale și ștampila întreprinderii.

Drept urmare, continuând acțiunile sale ilegale, cet. Novac Igor împreună cu Suetnov Vladimir, având scopul eschivării de la achitarea impozitelor și taxelor la bugetul public național a întreprinderii SRL "Citadelacons", iar Novac Igor deținând și calitatea de director financiar al întreprinderii „Briatus- Grup” SRL, în perioada iunie-iulie 2013 în baza contractului de vânzare-cumpărare a bunurilor imobile ale întreprinderii SRL "Citadelacons" din 26.06.2013 și a facturilor fiscale:

seria BV nr. 8188079 din 19.07.2013, seria BV nr. 8188076 din 18.07.2013, seria BV nr. 8188075 din 19.07.2013, seria BV nr. 8188078 din 18.07.2013, seria BV nr. 8188080 din 18.07.2013 și seria BV nr. 8188077 din 18.07.2013, au înstrăinat întreprinderii „Briatus-Grup” SRL unitățile comerciale, terenuri și utilaje în sumă totală de 67 102 737, 65 lei, iar din tranzacțiile nominalizate intenționat s-au eschivat de la achitarea în bugetul public național, a taxelor și impozitelor în sumă totală de 19 877 017 lei, ceea ce constituie proporții deosebit de mari.

Și anume, conform Actului de control al IFS mun. Chișinău, nr. 5-670830 din 05.12.2014, a fost diminuat impozitul pe venit pentru anul 2013 în suma totală de 8 612 075 lei și TVA pentru perioadele fiscale mai 2013-iulie 2013 în suma totală de 11 264 942 lei. S-a constatat că SC „Citadelacons” SRL, fiind persoană juridică, care desfășoară activitate de întreprinzător, cu adresa juridică în mun. Chișinău, str. Calea Basarabiei 42, în perioada 07.05.2013 - iulie 2015 a prejudiciat bugetul public în sumă de 19 877 017, în următoarele circumstanțe:

La 16.12.2004 SC „Citadelacons” SRL a fost înregistrată la Camera înregistrării de Stat cu numărul și codul fiscal xxxxx. Întreprinderea a fost înregistrată ca subiect al impunerii cu TVA la 01.11.2005, certificat 0307474 și anulată înregistrarea la 22.07.2013 prin Decizia IFS mun. Chișinău nr. 205. Genul principal de activitate al întreprinderii a fost declarat: comerțul cu ridicata al materialelor lemnoase, al materialelor de construcție și echipamentului sanitar; comerțul cu ridicata al articolelor de fierărie, utilajului de apeduct și de încălzire; comerțul cu ridicata al articolelor de fierărie, al vopselelor și sticlei; alte tipuri de comerț cu amănuntul neefectuat prin magazine; construcții generale de clădiri; baruri; prelucrarea și conservarea peștelui și a produselor din pește; comerțul cu ridicata al peștelui și produselor din pește; comerțul cu amănuntul al peștelui, crustaceelor și moluștelor.

În perioada 07.05.2013 - 17.10.2014 în calitate de administrator a fost desemnat Matieț Alexandru, care însă fără a primi documentele de constituire/contabile ale întreprinderii și ștampila, activitatea întreprinderii, de fapt, în perioada nominalizată, a fost gestionată de către Novac Igor și Suetnov Vladimir.

Și anume, la 07.05.2013, ca urmare a acțiunilor întreprinse de către Novac Igor împreună cu Suetnov Vladimir, a fost identificat Matieț Alexandru, din numele căruia, la 07.05.2013 a fost perfectat contractul de vânzare - cumpărare al întreprinderii SRL "Citadelacons", prin care cet. Matieț Alexandru a procurat întreprinderea nominalizată și care conform modificărilor efectuate la CIS, a devenit unicul fondator și administrator al întreprinderii SRL "Citadelacons", investit cu atribuții în vederea exercitării funcțiilor administrative de dispoziție și organizatorico-economice în cadrul unei organizații comerciale, responsabil conform art. art. 7, 13 a Legii Contabilității nr. II3-XVI din 27.04.2007 de

asigurarea controlului asupra operațiunilor economice efectuate și înregistrarea lor în documentele justificative, de organizarea și asigurarea ținerii contabilității, de întocmirea și prezentarea oportună, completă și corectă a documentelor primare, a registrelor contabile conform regulilor stabilite, de asigurarea întocmirii și prezentării rapoartelor financiare și dărilor de seamă fiscale, precum și responsabil de respectarea legislației fiscale, calcularea și achitarea impozitelor, taxelor și altor plăți obligatorii. Însă ultimul fiind înregistrat fictiv în calitate de administrator al întreprinderii în toate documentele de constituire și contabile, de facto nu gestiona activitatea întreprinderii. În continuare toate operațiunile/tranzacțiile economice ale acestei întreprinderi, erau efectuate de către Novac Igor și Suetnov Vladimir, care dețineau actele de înregistrare, contabile, inclusiv facturile fiscale și ștampila întreprinderii.

Drept urmare, continuând acțiunile sale ilegale, cet. Novac Igor împreună cu Suetnov Vladimir, având scopul eschivării de la achitarea impozitelor și taxelor la bugetul public național a întreprinderii SRL "Citadelacons", iar Novac Igor deținând și calitatea de director financiar al întreprinderii „Briatus- Grup” SRL. În perioada iunie-iulie 2013 în baza contractului de vânzare-cumpărare a bunurilor imobile ale întreprinderii SRL "Citadelacons" din 26.06.2013 și a facturilor fiscale: seria BV nr. 8188079 din 19.07.2013, seria BV nr. 8188076 din 18.07.2013, seria BV nr. 8188075 din 19.07.2013, seria BV nr. 8188078 din 18.07.2013, seria BV nr. 8188080 din 18.07.2013 și seria BV nr.8188077 din 18.07.2013, au înstrăinat întreprinderii „Briatus-Grup” SRL unitățile comerciale, terenuri și utilaje în sumă totală de 67 102 737, 65 lei, iar din tranzacțiile nominalizate intenționat s-au eschivat de la achitarea în bugetul public național, a taxelor și impozitelor în sumă totală de 19 877 017 lei, ceea ce constituie proporții deosebit de mari.

Și anume, conform Actului de control al IFS mun. Chișinău, nr. 5-670830 din 05.12.2014, a fost diminuat impozitul pe venit pentru anul 2013 în suma totală de 8 612 075 lei și TVA pentru perioadele fiscale mai 2013-iulie 2013 în suma totală de 11 264 942 lei.

Prin urmare, persoana juridică SC „Citadelacons” SRL, fiind gestionată de facto de către Novac Igor și Suetnov Vladimir, a diminuat impozitul pe venit pentru anul 2013 în suma totală de 8 612 075 lei și TVA pentru perioadele fiscale mai 2013 - iulie 2013 în suma totală de 11 264 942 lei TVA, prin ce a cauzat bugetului public național un prejudiciu în proporții deosebit de mari.

Astfel, prima instanță a încadrat în drept acțiunile lui Novac Igor în baza infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (3), art. 244 alin. (2) lit. b) Cod penal, adică organizarea evaziunii fiscale a întreprinderilor, instituțiilor și organizațiilor fie prin includerea în documentele contabile, fiscale sau financiare a unor date denaturate privind veniturile sau cheltuielile, a unor cheltuieli care nu au la bază operațiuni reale ori care au la bază operațiuni ce nu au existat, precum și tănuirea unor

obiecte impozabile, acțiuni, care au condus la neachitarea impozitului în proporții deosebit de mari.

Acțiunile inculpatei SC „Citadelacons” SRL în baza art. 244 alin. (2) lit. b) Cod penal, după indicii calificativi – evaziunea fiscală a întreprinderilor, instituțiilor și organizațiilor fie prin includerea în documentele contabile, fiscale sau financiare a unor date denaturate privind veniturile sau cheltuielile, a unor cheltuieli care nu au la bază operațiuni reale ori care au la bază operațiuni ce nu au existat, precum și tănuirea unor obiecte impozabile, acțiune ce a condus la neachitarea impozitului în proporții deosebit de mari.

3. Sentința primei instanțe a fost atacată cu apel de către procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Gladcov Cristina, prin care a solicitat casarea parțială a sentinței în partea ce ține de soluționarea chestiunii legate de admiterea acțiunii civile înaintată în folosul statului, rejudecarea cauzei cu adoptarea unei noi hotărâri prin care să fie dispusă încasarea în mod solitar de la inculpatul Novac Igor și SC „Citadelacons” SRL a prejudiciului cauzat în sumă de 19 877 017 lei invocând că sentința este neîntemeiată în partea ce ține de soluționarea chestiunii legate de acțiunea civilă, din actul de învinuire rezultă că prejudiciul cauzat prin infracțiune de Novac Igor și SC „Citadelacons” SRL, și cuantumul prejudiciului cauzat a fost stabilit.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 octombrie 2017, a fost admis apelul, casată sentința în partea admiterii în principiu a acțiunii civile, pronunțată o nouă hotărâre prin care s-a admis acțiunea civilă și s-a încasat în mod solidar de la Novac Igor și SC „Citadelacons” SRL în beneficiul statului a sumei de 19 877 017 lei cu titlu de prejudiciu material.

În rest, sentința a fost menținută.

4.1 Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că prima instanță a stabilit corect starea de fapt și de drept ce corespunde probelor din dosar care au fost apreciate corect, încadrând just acțiunile inculpaților.

Instanța de apel a apreciat critic argumentul primei instanțe precum că este necesar de stabilit exact prejudiciul cauzat statului, indicând că în actul de învinuire a fost determinată suma exactă a prejudiciului, iar inculpații au recunoscut vinovăția și suma daunei cauzate.

5. Decizia instanței de apel, este atacată cu recurs ordinar de către inculpatul Novac Igor neindicând nici un temei de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prin care a solicitat casarea sentinței și a deciziei cu pronunțarea unei noi soluții, prin care a stabili cuantumul încasării acțiunii civile de 19 877 017 lei numai din contul persoanei juridice SC „Citadelacons” SRL, invocând:

- ambele instanțe la pronunțarea sentințelor urmau să stabilească vinovăția fiecărei părți și în dependență de faptul care a dus la prejudicierea statului, în această măsură să fie încasată suma;

- ca persoană fizică nici odată nu a ocupat nici o funcție în cadrul SC „Citadelacons” SRL, nu a fost fondatorul acestei organizații comerciale, și nici într-un mod nu și-a adus aportul la formarea prejudiciului față de stat și respectiv nici nu s-a eschivat de la achitarea impozitelor;

- nu a avut nici o tangență la activitatea economică a întreprinderii.

6. La recursul ordinar declarat de către inculpat, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, a depus referință procurorul, prin care a manifestat dezacordul cu recursul înaintat, solicitând respingerea recursului din motiv că nu îndeplinește cerințele de formă și conținut.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil, deoarece recursul nu îndeplinește cerințele de conținut prevăzute de art. 430 Cod de procedură penală, din următoarele considerente.

În speță se constată că condamnatul s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și a declarat recursul ordinar în termen.

Potrivit art. 432 alin. (4) Cod de procedură penală, recursul se consideră admisibil în cazul în care acesta îndeplinește cerințele de formă și conținut, iar temeiurile invocate se încadrează în cele enumerate în art. 427 Cod de procedură penală – în cazul în care este prezentă încălcarea gravă a drepturilor persoanei, iar cauza prezintă un interes deosebit pentru jurisprudență.

În sensul art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală recursul trebuie să fie motivat, iar art. 430 Cod de procedură penală indică expres cerințele cărora trebuie să corespundă cererea de recurs, în special, textul recursului trebuie să conțină argumentarea ilegalității hotărârii atacate, cu indicarea temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală (unul sau mai multe din acestea) și cu invocarea problemei de drept ce persistă în cauză, indicând care este eroarea comisă de instanță.

În acest sens se reține, că art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală prevede 16 temeiuri de declarare a recursului ordinar, astfel, dacă o parte a procesului consideră că soluția instanței de apel conține erori de drept și o atacă în instanța superioară, atunci ea este obligată, conform art. 430 pct. 5) Cod de procedură penală să motiveze recursul și să indice eroarea ce s-a comis în coraport cu cel puțin unul din temeiurile normei menționate.

Prin urmare, criticile formulate de recurent nu conțin indicii unor erori de drept și respectiv nu sunt motivate sub aspectul casării hotărârii recurate, ca fiind ilegale. În cazul în care autorul nu invocă concret în recurs temeiul sau eroarea pe care se bazează din cele reglementate de norma procesual penală, un asemenea recurs se consideră ca fiind necorespunzător după conținut, deoarece nu îndeplinește exigențele prevăzute de pct. 5) art. 430 Cod de procedură penală și urmează a fi declarat ca inadmisibil.

În speță, recurentul la întocmirea recursului nu a îndeplinit dispozițiile prevăzute la art.430 Cod penal, și nu a indicat temeiurile prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală și esența problemei de drept de importanță generală abordată în cauza dată.

În acest context, Colegiul penal conchide că nu există temei legal pentru admiterea recursului ordinar declarat de către inculpat și potrivit legii se impune inadmisibilitatea lui, deoarece nu îndeplinește cerințele de conținut.

Colegiul Penal referitor la motivele invocate de recurent, menționează că inculpatul în prima instanță a recunoscut vina și personal a scris cererea ca judecarea cauzei să fie conform art. 364¹ Cod de procedură penală, în atare circumstanțe, inculpatul nu poate contesta vinovăția sa, el având posibilitatea de a exercita calea de atac numai sub aspectul individualizării pedepsei și de procedură.

Mai mult, instanța de recurs constată că inculpatul nu a contestat vinovăția cu apel, astfel, conform art. 420 alin. (4) Cod de procedură penală *„Nu pot fi atacate cu recurs sentințele în privința cărora persoanele indicate în art.401 nu au folosit calea apelului ori au retras apelul, dacă legea prevede această cale de atac.”*, astfel, inculpatul nu poate contesta vinovăția în instanța de recurs.

Prin urmare, criticile formulate de recurent nu conțin indicii unor erori de drept și respectiv nu sunt motivate sub aspectul casării hotărârii recurate, ca fiind ilegale. În cazul în care autorul nu invocă concret în recurs temeiul sau eroarea pe care se bazează din cele reglementate de norma procesual penală, un asemenea recurs se consideră ca fiind necorespunzător după conținut, deoarece nu îndeplinește exigențele prevăzute de pct. 5) art. 430 Cod de procedură penală și urmează a fi declarat ca inadmisibil.

Astfel, Colegiul penal constată, că recursul ordinar declarat de inculpat, nu întrunește condițiile legale de conținut, iar instanța de recurs nu este competentă să completeze recursurile cu circumstanțe în fapt și în drept care le-ar justifica sub acest aspect, întrucât potrivit art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

În speță, condamnatul la întocmirea recursului nu a îndeplinit dispozițiile prevăzute la art. 430 Cod penal, nu a indicat temeiurile prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală și esența problemei de drept de importanță generală abordată în cauza dată.

Conform art.432 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârilor, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că nu îndeplinește cerințele de conținut, prevăzute în art. 430 Cod de procedură penală.

În acest context, Colegiul penal conchide că nu există temei legal pentru admiterea recursului ordinar declarat de către inculpatul Novac Igor și potrivit legii se impune inadmisibilitatea lui, deoarece nu îndeplinește cerințele de conținut.

9. Conducându-se de prevederile art. 432 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către inculpatul Novac Igor, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 octombrie 2017, în cauza penală privindu-i pe **Novac Igor XXXXX și SC „Citadelacons” SRL**, deoarece recursul nu îndeplinește cerințele de conținut prevăzute de art. 430 Cod de procedură penală.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **06 aprilie 2018**.

Președinte

Ursache Petru

Judecători

Timofti Vladimir

Alerguș Constantin